

Sygn. akt VI U 1837/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **J. J.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 8 kwietnia 2013 r. znak (...)

w sprawie: **J. J.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. J. prawo do emerytury od dnia (...)roku;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,

III zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego J. J. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1837/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. J. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usługowo-

Produkcyjnym (...) od dnia 2 marca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku był zatrudniony przy wykonywaniu ciężkich prac załadunkowych i wyładunkowych oraz przy przeładunku materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących- nazwa stanowiska i charakter wykonywanej pracy odpowiada pod względem rodzaju wykonywanej pracy i zakresu obowiązków stanowisku wymienionemu w wykazie A dziale 8, poz. 1 w punkcie 04-wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w /s prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych powyższego okresu zatrudnienia na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjne (...), gdyż zajmowane stanowisko pracomaszynista maszyn transportowych nie jest zgodne ze stanowiskiem pracy zawartym w zarządzeniu w punkcie na który powołuje się zakład pracy. Pozwany wskazał przy tym, że nazwa stanowiska pracy na jakim był zatrudniony pracownik stwierdzona w świadectwie pracy winna odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego. W przypadku, gdy została zmieniona nazwa stanowiska pracy pracodawca winien podać w świadectwie pracy obecną nazwę, będącą odpowiednikiem nazwy podanej w resortowym akcie prawnym oraz poprzednią nazwę z przyczynami jej zmiany.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. J. (ur. dnia (...)), dnia 29 marca 2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 28 lat, 2 miesiące i 3 dni , w tym żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

-okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność, czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego w spornym okresie .

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 2 marca 1977 roku ubezpieczony J. J. pracował w Zakładach (...) w Ś., które następnie przekształciły się w Spółkę Akcyjną. Ubezpieczony rozpoczął pracę jako operator koparki będącej pojazdem gąsienicowym, ubezpieczony na koparce pracował przy podawaniu drewna do kanałów spływowych, były to wałki drewna o długości 1,20 metra. Wałki drewniane spływały kanałem na przenośnik łańcuchowy , który podawał wałki do rębalni. Ubezpieczony w razie potrzeby pracował także na spycharce gąsienicowej typu (...), była to spycharka gąsienicowa o wadze około 13 ton. Ubezpieczony pracował również na ładowarkach (...)o wadze 13 ton. oraz na koparce samojezdnej typu (...) służącej do podawania okorowanego drewna na kanały spływne w celu przemieszczenia ich do rębalni. Ubezpieczony pracował na placu należącym do Wydziału Przygotowywania D.. Środki toksyczne były składowane w formie sypkiej- siarczan. Ubezpieczony dostawał informacje od kierownika zmiany, że należy podać dany siarczan do wody, która płynęła w kanałach w celu jej zagęszczenia, aby drewno bukowe płynęło na powierzchni tej wody i nie topiło się. Na placu drzewnym z samego materiału występowało zapylenie, pyły zalegały na placach i unosiły się w powietrzu, zapylenie powstawało również w wyniku załadunku i obróbki drewna. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

-dowód: zeznania świadków: M. K., A. M., P. T. zapis AV k. 31 v akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. 17 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego zapis AV k. 31 v akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego za wiarygodne. Świadkowie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez niego pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie

znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, nadto ich zeznania znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania ubezpieczonego, świadków oraz dowody składające się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego , pozwala na dokonanie ustalenia, iż ubezpieczony w

spornym okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale IV poz. 40 (prace załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów, wyrobów gotowych- pylistych, toksycznych, żrących, parzących, wybuchowych) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. W szczególności chodziło tu o pracę na urządzeniach transportowo- przeładunkowych takich jak spycharki, koparki czy ładowarki. Praca ta wykonywana była na terenie Wydziału Przygotowywania D. w warunkach dużego zapylenia wynikającego nie tylko z faktu, że pracowały tam spycharki przemieszczające korę drzewną czy zrębki, czy trociny, ale również ze sposobu przekazywania zrębek z procesu produkcji na plac składowania, który powodował powstanie zapylenia na terenie całego wydziału. Dodatkowo jedynie należy podkreślić, iż prace ubezpieczonego na pojazdach gąsiennicowych jest wyodrębniona w osobnym punkcie w/w Rozporządzenia (dział VIII poz. 3) jak również w przepisach zarządzenia resortowego. Również praca ubezpieczonego jako operatora ładowarki również zaliczana jest do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia przedłożył wprawdzie świadectwo pracy w warunkach szczególnych, które z uwagi na ściśle określone wymogi formalne zostało zakwestionowane przez organ rentowy.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym , jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 i art. 99 kpc w zw. Z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm./, zasądzając od pozwanego organu na rzecz powoda kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Janusz Madej